

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึง ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการอธิบายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และความรู้ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 6 ตัว คือ

1. อายุ
2. รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
3. การฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตร
4. ตำแหน่งทางสังคม
5. การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
6. ความรู้ ความเข้าใจในโครงการ

กับ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ(Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และความรู้
ความเข้าใจในโครงการของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

1.1 อายุ

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.8 มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 50-59 ปี ช่วงอายุ 30-39 ปี และ อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 32.3, 12.9 และ 4.0 ตามลำดับ อายุเฉลี่ยของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคือ 47.08 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุค่อนข้างสูง ซึ่งน่าจะเป็นเพราะชาวบ้านเลือกประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจากบุคคลที่อาวุโสเป็นส่วนใหญ่ และผ่านประสบการณ์ในการทำงานมามาก ดังนั้นในการส่งเสริมหรือเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ได้ผลดีควรคำนึงถึงการใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีอายุค่อนข้างสูงด้วย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

อายุ(ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
30-39	16	12.9
40-49	63	50.8
50-59	40	32.3
60 ขึ้นไป	5	4.0
รวม	124	100

อายุต่ำสุด	34 ปี	อายุเฉลี่ย	47.08 ปี
อายุสูงสุด	66 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.92

1.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมทั้งผู้ตอบและบุตรที่เรียนในอำเภอเดียวกัน)

จากผลการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครอบครัวของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ร้อยละ 56.4 รองลงมาคือ 5-6 คน, 1-2 คน และมากกว่า 6 คน ร้อยละ 31.5, 7.3 และ 4.8 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยคือ 4.25 คน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกในครอบครัวของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จำนวนสมาชิกในครอบครัว(คน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1-2	9	7.3
3-4	70	56.4
5-6	39	31.5
มากกว่า 6	6	4.8
รวม	124	100

จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 1 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.25 คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด 10 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.38

1.3 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มน้อยกว่า 20 คน ร้อยละ 38.8 รองลงมาคือ 41-60 คน 21-40 คน, มากกว่า 80 คน และ 61-80 คน ร้อยละ 25.8, 17.7, 12.1, และ 5.6 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มเฉลี่ยคือ 42.7 คน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่ม(คน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
20 หรือน้อยกว่า	48	38.8
21-40	22	17.7
41-60	32	25.8
61-80	7	5.6
มากกว่า 80	15	12.1
รวม	124	100

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มต่ำสุด 5 คน จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มเฉลี่ย 42.7 คน

จำนวนสมาชิกภายในกลุ่มสูงสุด 210 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 38.67

1.4 รายได้ภาคการเกษตร

จากผลการวิเคราะห์รายได้ภาคการเกษตรของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรซึ่งเป็นรายได้ที่ครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รับจากการประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อปี เช่น จากการปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์ และรายได้อื่นๆ เป็นต้น พบว่า ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากภาคการเกษตรน้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี โดยมีถึงร้อยละ 62.1 ส่วนที่ครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อปี มีเพียงร้อยละ 37.9 และรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ยคือ 43,193.55 บาทซึ่งจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ครอบครัวของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีรายได้จากภาคการเกษตรค่อนข้างน้อย ดังนั้นทางหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่างๆ ที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการเกษตรจะต้องเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาการเกษตรให้มากขึ้น เพื่อให้รายได้จากภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต และที่น่าแปลกและควรแก่การศึกษาต่อไปคือ ผู้ที่มีรายได้จากภาคการเกษตรถึง 360,000 บาทต่อปีหรือเฉลี่ยเดือนละ 30,000 บาทนั้นนับว่าสูงมาก ทำให้ควรแก่การทราบว่าเป็นรายได้จากกิจกรรมใดบ้างเพื่อเป็นตัวอย่างในการส่งเสริมในกลุ่มที่มีรายได้การเกษตรน้อยต่อไป (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 รายได้ภาคการเกษตรของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

รายได้ภาคการเกษตร(บาท/ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	47	37.9
10,000-29,999	18	14.5
30,000-49,999	12	9.7
50,000-69,999	21	16.9
70,000-89,999	10	8.1
90,000 ขึ้นไป	16	12.9
รวม	124	100

รายได้ภาคการเกษตรต่ำสุด	0	บาท	รายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย	43,193.55 บาท
รายได้ภาคการเกษตรสูงสุด	360,000	บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	57299.48

1.5 รายได้นอกภาคการเกษตร

จากผลการวิเคราะห์รายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรซึ่งเป็นรายได้ของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รับจากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรต่อปี เช่นรายได้จากการค้าขาย, รับจ้าง, หัตถกรรม, ตัดเย็บเสื้อผ้า และรายได้อื่นๆ เป็นต้น พบว่า ส่วนใหญ่จะมีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 50,000 บาทต่อปี โดยมีถึงร้อยละ 55.6 ส่วนครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี มีร้อยละ 44.4 และรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 75,829.03 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีรายได้นอกภาคการเกษตรค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรกันมาก จึงทำให้มีรายได้นอกภาคการเกษตรสูงตามไปด้วย และจากการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดคงแสดงในตารางที่ 9 พบว่ารายได้ที่ได้รับจากนอกภาคการเกษตรของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้มาจากการค้าขายนั่นเอง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 รายได้นอกภาคการเกษตรของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

รายได้นอกภาคการเกษตร(บาท/ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	39	31.5
10,000-29,999	10	8.1
30,000-49,999	6	4.8
50,000-69,999	21	16.9
70,000-89,999	14	11.3
90,000 ขึ้นไป	34	27.4
รวม	124	100

รายได้นอกภาคการเกษตรต่ำสุด 0 บาท รายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 75,829.03 บาท
 รายได้นอกภาคการเกษตรสูงสุด 1,000,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 121915.8

1.6 รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งเป็นรายได้ในภาคการเกษตร และรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี พบว่า ส่วนใหญ่จะมีรายได้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป มีถึงร้อยละ 70.1 ส่วนครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี มีเพียงร้อยละ 29.9 และรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 120,917.7 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีรายได้รวมของครัวเรือนค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่คือรายได้จากนอกภาคการเกษตรนั่นเอง (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

รายได้รวมของครัวเรือน(บาท/ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	11	8.9
10,000-29,999	12	9.7
30,000-49,999	14	11.3
50,000-69,999	17	13.7
70,000-89,999	15	12.0
90,000 ขึ้นไป	55	44.4
รวม	124	100

รายได้รวมของครัวเรือนต่ำสุด 3,000 บาท รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 120,917.7 บาท
 รายได้รวมของครัวเรือนสูงสุด 1,000,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 134560.2

1.7 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มของครัวเรือนประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มของครัวเรือนประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป โดยมีถึงร้อยละ 52.4 ส่วนครัวเรือนประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี มีร้อยละ 47.6 และรายได้เฉลี่ยจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ คือ 103,261.3 บาทซึ่งจะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่ครัวเรือนประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ค่อนข้างมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่ตั้งมานานแล้ว ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นที่ต้องการของตลาดและมีตลาดรองรับจึงทำให้มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มาก ส่วนในกลุ่มที่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้อย อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และมักเป็นกลุ่มที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง จึงทำให้รายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จึงน้อย โดยเฉพาะร้อยละ 22.6 ที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อปีนั้น ควรทำการศึกษาต่อไปว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้อย (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มของครัวเรือนประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์(บาท/ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	28	22.6
10,000-29,999	16	12.9
30,000-49,999	15	12.1
50,000-69,999	21	16.9
70,000-89,999	7	5.6
90,000 ขึ้นไป	37	29.9
รวม	124	100

รายได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่ำสุด 2,000 บาท รายได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เฉลี่ย 103,261.3 บาท
 รายได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์สูงสุด 1,500,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 215452.1

1.8 อาชีพนอกภาคการเกษตร

จากผลการวิเคราะห์อาชีพนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนประชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่จะมีอาชีพนอกภาคการเกษตรคือ ค้าขาย ร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ รับจ้างหัตถกรรม, ตัดเย็บเสื้อผ้า ร้อยละ 24.1, 14.8, 12.4 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนประชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตรเลย คิดเป็นร้อยละ 7.3 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครัวเรือนประชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรกันมาก เนื่องจากว่าถ้าทำแต่อาชีพในภาคการเกษตรอย่างเดียวขายได้อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องหาอาชีพนอกภาคการเกษตรควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่ก็พบว่าอาชีพนอกภาคการเกษตรยังเป็นอาชีพที่ใช้ฝีมือน้อย เช่น รับจ้าง และค้าขายเป็นต้น (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 อาชีพนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนประชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

อาชีพนอกภาคการเกษตร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	39	24.1
ค้าขาย	64	39.5
หัตถกรรม	24	14.8
ตัดเย็บเสื้อผ้า	20	12.4
ไม่มีอาชีพนอกภาคการเกษตรเลย	12	7.3

หมายเหตุ จำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 124 คน และผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.9 ตำแหน่งทางสังคม

ตำแหน่งทางสังคมหมายถึง การที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีตำแหน่งเป็นผู้นำหรือกรรมการขององค์กรหรือกลุ่มอื่นๆ เช่น เป็นประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล, กรรมการวัด, กรรมการโรงเรียน, กรรมการหมู่บ้าน, กรรมการกองทุนหมู่บ้าน, อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ เป็นต้น จากผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีตำแหน่งทางสังคมคือ มี 2 ตำแหน่ง ร้อยละ 43.6 รองลงมาคือ มีตำแหน่งเป็นประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอย่างเดียว ร้อยละ 33.9 รองลงมา คือ มีตำแหน่งทางสังคม 3 ตำแหน่ง 4 ตำแหน่ง, 5 ตำแหน่ง และ 6 ตำแหน่ง ร้อยละ 12.1, 5.6, 3.2, 1.6 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีตำแหน่งทางสังคมเพียง 2 ตำแหน่ง อาจแสดงให้เห็นว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีภาระหน้าที่ในการบริหารงานของกลุ่มแม่บ้านมาก จึงมีตำแหน่งทางสังคมเพียง 2 ตำแหน่ง และตำแหน่งทางสังคมที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นกันคือ กรรมการวัด เป็นต้น (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ตำแหน่งทางสังคมของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตำแหน่งทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เป็นประธานกลุ่มแม่บ้านอย่างเดียว	42	33.9
มีตำแหน่ง 2 ตำแหน่ง	54	43.6
มีตำแหน่ง 3 ตำแหน่ง	15	12.1
มีตำแหน่ง 4 ตำแหน่ง	7	5.6
มีตำแหน่ง 5 ตำแหน่ง	4	3.2
มีตำแหน่ง 6 ตำแหน่ง	2	1.6
รวม	124	100

1.10 การฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตร

การฝึกอบรม หมายถึง ประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านเคหะกิจเกษตร ซึ่งจัดโดยหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา เมื่อวิเคราะห์จำนวนครั้งของการได้รับการฝึกอบรมในรอบ 2 ปีที่ผ่านมาพบว่า ส่วนใหญ่ได้เข้ารับการฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตรเป็นจำนวน 1-5 ครั้ง ร้อยละ 52.4 รองลงมาคือ 6-10 ครั้ง, 11-15 ครั้ง และมากกว่า 15 ครั้ง ร้อยละ 24.2, 8.1, 5.6 ตามลำดับ ส่วนประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมเลยคิดเป็นร้อยละ 9.7 โดยเฉลี่ยแล้ว ประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวน 6.24 ครั้ง จะเห็นได้ว่าประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะเข้ารับการฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตรเป็นจำนวนน้อยครั้ง คือ 1-5 ครั้งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเท่านั้น ซึ่งอาจเนื่องจากว่าประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีช่วงเวลาการทำงาน หรือมีภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบตรงกับช่วงเวลาของการจัดฝึกอบรมพอดี ทำให้ช่วงเวลาไม่ตรงกัน จึงไม่ค่อยมีเวลารับการฝึกอบรม หรือเรื่องการจัดฝึกอบรมเป็นเรื่องที่ประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทราบคิดแล้ว จึงมาฝึกอบรมน้อยเป็นต้น ส่วนในกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเลย เนื่องจากไม่ได้รับข่าวสารการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐและส่วนใหญ่จะพบในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลทำให้สื่อหรือข่าวสารเข้าไปไม่ถึง ดังนั้นทางหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรหาแนวทางแก้ไขในเรื่องของการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม โดยให้หมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลได้รับข่าวสารการฝึกอบรมมากขึ้น หรือเข้าไปจัดฝึกอบรมในตำบล หรืออำเภอให้ใกล้ที่อยู่ของผู้จะเข้าอบรม เพราะการฝึกอบรมเป็นการนำความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอาชีพของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในที่สุด (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตรของประชาชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม(ครั้ง/2ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม	12	9.7
1-5 ครั้ง	65	52.4
6-10 ครั้ง	30	24.2
11-15 ครั้ง	10	8.1
มากกว่า 15 ครั้ง	7	5.6
รวม	124	100
จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุด 0 ครั้ง	จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 6.24 ครั้ง	
จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรมสูงสุด 50 ครั้ง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.95

1.11 การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

จากผลการวิเคราะห์ การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้ว มีถึงร้อยละ 74.2 โดยคัดเลือกจากกลุ่มที่มีความพร้อม มีผลิตภัณฑ์เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และมีู่ทางการตลาดพอสมควร ส่วนกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล มีเพียงร้อยละ 25.8 เท่านั้น เนื่องจากว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง และเป็นกลุ่มที่เพิ่งตั้งใหม่ มีจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มน้อย และยังไม่เคยผลิตสินค้าออกเนื่องจากการทำไร่ ทำนา อีกทั้งยังไม่เคยรวมตัวกันเป็นกลุ่ม นอกจากนี้มีผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำ และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พยายามจัดตั้งรวมกันเป็นกลุ่มขึ้นเพื่อทำการผลิตสินค้าจึงทำให้กลุ่มยังไม่เข้มแข็งพอ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจึงยังไม่ได้รับการคัดเลือก ส่วนในกลุ่มที่ตั้งมานานแล้วแต่ยังไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล เนื่องจากว่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยังไม่เป็นที่รู้จัก และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่จะพยายามปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเองให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน เพื่อที่จะเป็นกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคาดหวังว่าเมื่อได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้วจะสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ได้มากขึ้น (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

การได้รับคัดเลือก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ได้รับการคัดเลือกแล้ว	92	74.2
ยังไม่ได้รับการคัดเลือก	32	25.8
รวม	124	100

1.12 ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยใช้คำถามแบบเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จำนวน 10 ข้อ ให้คะแนนสำหรับผู้ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน ผลปรากฏว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง (6-8 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมา คือ มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับต่ำ (3-5 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 27.4 และมีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับสูง (9-10 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 12.1 จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง มีจำนวนค่อนข้างมาก ส่วนในกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับสูงก็มีอยู่น้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจในโครงการมากนัก ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ภายใต้การดำเนินงานตามนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์จะต้องเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาความรู้ให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มากขึ้น ตามกลุ่มคำถามที่ส่วนใหญ่เข้าใจไม่ถูกต้อง (ตามรายละเอียดในตารางที่ 14) เพื่อที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีคุณภาพและมาตรฐานต่อไป (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำ (3-5 คะแนน)	34	27.4
ปานกลาง (6-8 คะแนน)	75	60.5
สูง (9-10 คะแนน)	15	12.1
รวม	124	100
คะแนนความรู้ ความเข้าใจต่ำสุด 3 คะแนน	คะแนนความรู้ ความเข้าใจเฉลี่ย	6.54 คะแนน
คะแนนความรู้ ความเข้าใจสูงสุด 10 คะแนน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.68

เมื่อพิจารณาความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นรายชื่อ (ตารางที่ 14) พบว่า ข้อความที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตอบถูกต้องมากที่สุด 5 อันดับ จาก 10 ข้อ ซึ่งได้แก่ เรื่องของความหมายของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งหมายถึง โครงการที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น ให้ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้ โดยนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ และบริการให้มีคุณภาพ ตอบถูกเป็นอันดับที่ 1 มีถึงร้อยละ 86.3 ที่ถูกต้องรองลงมา คือ ในเรื่องของหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร คือ กรมส่งเสริมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 84.7 รองลงมา คือ ในเรื่องของประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ คือ เกษตรกรและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 75.8 รองลงมา คือ ในเรื่องของหลักการของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือ ต้องการให้แต่ละหมู่บ้านมีผลิตภัณฑ์หลัก 1 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 72.6 และในเรื่องกิจกรรมหลักของโครงการ คือ การปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ พัฒนาด้านการตลาด และรณรงค์ให้คนไทยหันมาใช้สินค้าในโครงการ คิดเป็นร้อยละ 61.3

ส่วนข้อความที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตอบผิดมากที่สุด 5 อันดับ จาก 10 ข้อ ได้แก่ เรื่องของการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจว่า รัฐนั้นจะเน้นการให้เงินสนับสนุนแก่ท้องถิ่น หรือมีหน้าที่ในการหาวัตถุดิบให้ อีกทั้งต้องรับภาระในการกระจายสินค้า ซึ่งเป็นการตอบผิดอันดับที่ 1 ถึงร้อยละ 50.0 ในความเป็นจริงแล้วข้อที่ถูกคือ รัฐจะให้การสนับสนุนแก่ชุมชนต่างๆ ด้านเทคนิคเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ที่ตอบผิดรองลงมาคือ เรื่องของเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งควรจะเป็นเงินจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน และเงินของกลุ่มแม่บ้านเอง แต่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจว่า เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานได้มาจากเงินจากรัฐบาล และเอกชนจัดสรรให้ทั้งหมด ซึ่งเป็นการตอบผิด โดยตอบผิดร้อยละ 48.4 ที่ตอบผิดรองลงมา คือ เรื่องของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ผลิตภัณฑ์ประจำตำบลซึ่งควรจะเป็นวัตถุดิบในพื้นที่ แต่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจว่า วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ผลิตภัณฑ์ประจำตำบล อาจเป็นวัตถุดิบในพื้นที่ และนอกพื้นที่ก็ได้ ซึ่งเป็นการตอบผิด โดยตอบผิดร้อยละ 42.7 และเรื่องของการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อเข้าโครงการ ซึ่งควรจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม มีจุดเด่น และควรมีแหล่งจำหน่าย แต่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าโครงการ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ไม่จำเป็นต้องเป็นผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม แต่ควรมีแหล่งจำหน่าย ซึ่งเป็นการตอบผิด โดยตอบผิดร้อยละ 42.7 เท่ากัน และในลำดับสุดท้ายที่ประธานกลุ่ม

แม่บ้านเกษตรกรตอบผิด คือ ในเรื่องของพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งควรจะเป็นประชาชนในท้องถิ่น แต่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจว่า พลังขับเคลื่อนที่สำคัญในโครงการเป็น ระบบราชการ, ผู้ใหญ่บ้าน และบริษัทต่างๆ ซึ่งเป็น การตอบผิด โดยตอบผิดร้อยละ 40.3 ดังนั้นการให้ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ควรเน้นให้ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการ สนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐให้มากขึ้น เนื่องจากว่าหน่วยงานรัฐจะให้การสนับสนุนแก่ชุมชน ต่างๆด้านเทคนิคการผลิต เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ไม่ใช่เน้นการให้เงินสนับสนุนแก่ท้องถิ่น เพราะมักจะไปทำลายความสามารถในการพึ่งตนเอง หรือในเรื่องวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต กลุ่มแม่ บ้านเกษตรกรต้องหาเอง ไม่ใช่รัฐจัดหาให้ เป็นต้น ซึ่งในเรื่องต่างๆที่กล่าวมานี้หน่วยงานของรัฐ จะต้องชี้แจงรายละเอียดในเรื่องต่างๆให้ดี เพื่อให้ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง รู้จักพึ่งตนเองในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไป

ตารางที่ 14 ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นรายข้อ

ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	ร้อยละ	
	ตอบถูก	ตอบผิด
1. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์หมายถึงโครงการที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น ให้ชุมชนเข้มแข็งประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้โดยนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ และบริการให้มีคุณภาพ	86.3	13.7
2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอยู่ในความรับผิดชอบดูแล จากกรมส่งเสริมการเกษตร	84.7	15.3
3. หลักการของหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือ ต้องการให้แต่ละหมู่บ้านมีผลิตภัณฑ์หลัก 1 ประเภท	72.6	27.4
4. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ผลิตภัณฑ์ประจำตำบลควรเป็นวัตถุดิบในพื้นที่	57.3	42.7
5. รัฐให้การสนับสนุนแก่ชุมชนต่างๆ ด้านเทคนิคเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์	50.0	50.0
6. ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม มีจุดเด่น และควรมีแหล่งจำหน่าย	57.3	42.7
7. พลังขับเคลื่อนที่สำคัญในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือ ประชาชนในท้องถิ่น	59.7	40.3
8. กิจกรรมหลักของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือการปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ การพัฒนาด้านการตลาด และการรณรงค์ให้คนไทยหันมาใช้สินค้าในโครงการ	61.3	38.7
9. เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้มาจากเงิน โครงการกองทุนหมู่บ้าน และเงินของกลุ่มแม่บ้านเอง	51.6	48.4
10. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือ เกษตรกรและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน	75.8	24.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ในการศึกษาความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ความคาดหวังด้านการส่งเสริมอาชีพ
- 2.2 ความคาดหวังด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- 2.3 ความคาดหวังด้านเศรษฐกิจ

2.1 ความคาดหวังด้านการส่งเสริมอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในด้านการส่งเสริมอาชีพ (ตารางที่ 15) พบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 คะแนน ซึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่า โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลนั้นจะสามารถส่งเสริมอาชีพของทางกลุ่มแม่บ้านได้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะจากการมีผลิตภัณฑ์เด่นประจำตำบล อาจทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้นส่งผลให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นนี้เอง ทำให้ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคชนบทสู่ตัวเมือง เกิดกระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ภายในหมู่บ้าน อีกทั้งโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เชื่อมโยงกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ชาวบ้านได้กู้เงินกองทุนไปสร้างอาชีพในส่วนที่ตนเองคิดไว้ อาจทำคนเดียวหรือรวมกลุ่มกันทำก็ได้ ซึ่งประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามารถกู้เงินกองทุนหมู่บ้านนำไปใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มได้ และสามารถสร้างอาชีพให้แก่แม่บ้านเกษตรกรที่มารวมกลุ่มกัน สามารถมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านมากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังในด้านการส่งเสริมอาชีพอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และตรงความต้องการของผู้บริโภคโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 คะแนน โดยคาดหวังในเรื่องนี้มากเป็นอันดับที่หนึ่ง คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่า หน่วยงานของรัฐจะสนับสนุนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านให้มีคุณภาพได้ และถ้าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเองเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และได้ผ่านการรับรองจากสำนักงานอาหารและยา(อย.) แล้วนั้นจะเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้มากขึ้น และตามหลักการคัดเลือกของหน่วยงานรัฐที่ทำการคัดเลือกผลิตภัณฑ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เข้าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์นั้น ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานอาหารและยา(อย.) ก็เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดการคัดเลือกด้วย ซึ่งทางกลุ่มแม่บ้านเองก็พยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ เพื่อที่จะได้เข้าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ต่อไป ส่วนประเด็นที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวัง รองลงมาได้แก่ โดยภาพรวมประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังว่าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มอยู่มาก และเมื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการจะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.55 และ 2.50 คะแนน

นอกจากนี้ยังพบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความคาดหวังในด้านการส่งเสริมอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ลำดับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.23 ขึ้นไป ได้แก่ การติดตามงานในโครงการของหน่วยงานรัฐ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 คะแนน รองลงมาคือ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เทคนิควิธีการผลิต โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 คะแนน และการกำหนดผลิตภัณฑ์เป้าหมาย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.23 คะแนน เป็นต้น

ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะมีความคาดหวังในด้านการส่งเสริมอาชีพอยู่ในระดับมาก และคาดหวังว่ารัฐจะช่วยในเรื่องต่าง ๆ นั้นอาจเป็นไปได้ยากที่รัฐจะช่วยทุกอย่าง เพราะตามหลักการของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์นั้น จะเน้นให้ประชาชนรู้จักพึ่งตนเอง รัฐเพียงแต่ช่วยในการสนับสนุนในบางเรื่องเท่านั้น เช่น รัฐช่วยสนับสนุนในด้านเทคนิควิธีการผลิตเพื่อให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ หรือจัดฝึกอบรมในด้านเทคนิควิธีการผลิตต่างๆ เป็นต้น จากความคาดหวังให้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐนั้นทำให้มากเกินไป อาจทำลายความสามารถในการพึ่งตนเอง ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้องรู้จักช่วยเหลือตนเองภายในกลุ่มด้วย ไม่ใช่คาดหวังให้รัฐช่วยเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านการส่งเสริมอาชีพแยกเป็นรายประเด็น

ความคาดหวังของ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ระดับความคาดหวัง			ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
1. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เทคนิควิธีการผลิต ต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้	50 (40.3)	58 (46.8)	16 (12.9)	2.27	0.68	ปานกลาง
2. การกำหนดผลิตภัณฑ์เป้าหมาย และวิธีการ ผลิตจากหน่วยงานรัฐ	45 (36.3)	62 (50.0)	17 (13.7)	2.23	0.67	ปานกลาง
3. ระดับความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่ให้คำแนะนำใน โครงการ	63 (50.8)	52 (41.9)	9 (7.3)	2.44	0.63	มาก
4. การติดตามงานในโครงการของหน่วยงานภาค รัฐ	53 (42.7)	53 (42.7)	18 (14.6)	2.28	0.70	ปานกลาง
5. การจัดสัมมนาดูงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลและ ประสบการณ์กับจังหวัดอื่น	55 (44.4)	37 (29.8)	32 (25.8)	2.19	0.82	ปานกลาง
6. การให้ประกาศเกียรติคุณแก่ผลิตภัณฑ์เด่น ประจำตำบล	50 (40.3)	49 (39.5)	25 (20.2)	2.20	0.75	ปานกลาง
7. การจัดการประชุมเชิงวิชาการเกี่ยวกับการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน	62 (50.0)	47 (37.9)	15 (12.1)	2.38	0.69	มาก
8. การสนับสนุนให้มีการรับรองคุณภาพผลิต ภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและตรงความต้องการของ ผู้บริโภค	80 (64.5)	33 (26.6)	11 (8.9)	2.56	0.65	มาก
9. เมื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนา เพื่อเพิ่ม มูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์และบริการจะช่วยทำให้ การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ	71 (57.3)	44 (35.4)	9 (7.3)	2.50	0.63	มาก
10. โดยภาพรวมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิต ภัณฑ์มีผลต่อการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มแม่ บ้านเกษตรกร	76 (61.3)	40 (32.2)	8 (6.5)	2.55	0.62	มาก
เฉลี่ยทั้งหมด				2.35	0.47	มาก

2.2 ความคาดหวังด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ตารางที่ 16) พบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 คะแนน คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่าทางหน่วยงานของรัฐจะสามารถช่วยหาตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้เพิ่มขึ้น และจากการที่มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จังหวัด, แหล่งชุมชน, แหล่งท่องเที่ยว หรือการจัดงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์นั้น ทางประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรก็คาดว่าจะสามารถช่วยในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้มากขึ้น เนื่องจากได้มีการออกร้านนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มไปจำหน่ายตามที่ต่างๆที่หน่วยงานของรัฐจัดให้

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากมี 3 ลำดับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.55 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ การรณรงค์ให้คนไทยหันมาใช้สินค้าในโครงการทำให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 คะแนน คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่าอาจจะขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้มากขึ้น เพราะผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนั้นก็มีความดี ราคาไม่แพง และยังอนุรักษ์ความเป็นไทยอีกด้วย เช่น เสื้อผ้าไหม, ผ้าพื้นเมือง, กระเป๋าหวาย, ไม้แกะสลัก เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อนำพิจารณาว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแต่ละกลุ่มก็มีพลังอยู่เช่นกันหากจะรณรงค์ใช้สินค้าแลกเปลี่ยนซื้อขายกันระหว่างกลุ่มได้ ก็มีส่วนช่วยให้ผลิตภัณฑ์ของตนขายได้ด้วยมิใช่ตนใช้สินค้าอื่นแต่จะขายสินค้าที่ทำอย่างเดียว ในประเด็นนี้ควรมีการวิจัยและอาจดำเนินการต่อไปได้ ส่วนประเด็นที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดหวังรองลงมาได้แก่ การจัดงานแสดงมหกรรมสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ช่วยทำให้จำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 คะแนน รองลงมาคือ โดยภาพรวมประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังว่าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านอยู่มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 คะแนน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังในระดับปานกลางในประเด็น การจัดระบบเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งทางด้านการผลิต-การตลาดให้เกิดการขยายตลาดทั้งในและนอกประเทศ, การจัดทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่สินค้าในโครงการ, การลงบทความในหนังสือพิมพ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.31, 2.25 และ 2.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านการช่วย
จำหน่ายผลิตภัณฑ์แยกเป็นรายประเด็น

ความคาดหวังของ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์	ระดับความคาดหวัง			ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. การจัดตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จังหวัด	79 (63.7)	28 (22.6)	17 (13.7)	2.50	0.73	มาก
2. การโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าในโครงการ	80 (64.5)	30 (24.2)	14 (11.3)	2.53	0.69	มาก
3. การจัดตั้งร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในแหล่ง ชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว	73 (58.9)	36 (29.0)	15 (12.1)	2.47	0.70	มาก
4. การลงบทความในหนังสือพิมพ์	57 (46.0)	36 (29.0)	31 (25.0)	2.21	0.82	ปานกลาง
5. การจัดทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่สินค้าใน โครงการ	56 (45.2)	43 (34.7)	25 (20.1)	2.25	0.77	ปานกลาง
6. การจัดระบบเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งทางด้าน การผลิต-การตลาดให้เกิดการขยายตลาดทั้ง ภายในและภายนอกประเทศ	64 (51.6)	34 (27.4)	26 (21.0)	2.31	0.80	ปานกลาง
7. การรณรงค์ให้คนไทยหันมาใช้สินค้าในโครง การจะทำให้ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้น	88 (71.0)	26 (21.0)	10 (8.0)	2.63	0.63	มาก
8. การกำหนดตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เมือง เชียงใหม่(CHIANGMAI BRAND) ในการ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก	77 (62.1)	34 (27.4)	13 (10.5)	2.52	0.68	มาก
9. การจัดงานแสดงผลมหรรมสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	81 (65.3)	36 (29.0)	7 (5.7)	2.60	0.60	มาก
10. โดยภาพรวมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิต ภัณฑ์มีผลต่อการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	73 (58.9)	46 (37.1)	5 (4.0)	2.55	0.58	มาก
เฉลี่ยทั้งหมด				2.46	0.54	มาก

2.3 ความคาดหวังด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในด้านเศรษฐกิจ (ตารางที่ 17) พบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 คะแนน คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่าทางหน่วยงานของรัฐจะสามารถช่วยสนับสนุน ในด้านเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านได้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากมีอยู่ 5 ลำดับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2.50 คะแนน ได้แก่ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้ชุมชนเกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 คะแนน คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่า เมื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้ว จะมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะมีตลาดในการจำหน่ายสินค้ามากขึ้นและในส่วนของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้ชุมชนเกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น คงเป็นเพราะว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคาดว่า หน่วยงานของรัฐจะสามารถทำให้ชุมชนเกิดการ พัฒนาได้ ซึ่งการพัฒนามาก็มาจากการที่ทุกคนในชุมชนจะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชน ส่วนประเด็นที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังรองลงมาได้แก่ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 รองลงมาคือ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนในภาคชนบท โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 และการมีผลิตภัณฑ์ประจำตำบลช่วยให้เกิดการจำหน่ายมากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 เป็นต้น

ส่วนในประเด็นที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลางมีประเด็นเดียว คือ การให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานของรัฐ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 คะแนน

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านเศรษฐกิจ
แยกเป็นรายประเด็น

ความคาดหวังของ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านเศรษฐกิจ	ระดับความคาดหวัง			ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐทางด้าน เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ	72 (58.1)	39 (31.5)	13 (10.4)	2.48	0.68	มาก
2. การให้การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐด้าน ปัจจัยการผลิตให้มากกว่านี้	48 (38.7)	67 (54.0)	9 (7.3)	2.31	0.60	ปานกลาง
3. การมีสินค้าเอกลักษณ์ของชุมชนเป็นการเพิ่ม มูลค่าผลผลิตการเกษตร และผู้บริโภคมีทางเลือกใหม่	70 (56.5)	47 (37.9)	7 (5.6)	2.51	0.60	มาก
4. การที่มีผลิตภัณฑ์ประจำตำบลช่วยให้เกิดการ จำหน่ายมากขึ้น	72 (58.1)	44 (35.4)	8 (6.5)	2.52	0.62	มาก
5. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่าย สินค้าเพิ่มขึ้น	79 (63.7)	39 (31.5)	6 (4.8)	2.59	0.58	มาก
6. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้ สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนเพราะทุกคนมี ส่วนร่วมในการทำงาน	76 (61.3)	43 (34.7)	5 (4.0)	2.57	0.57	มาก
7. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้เกิด การหมุนเวียนเงินทุนในภาคชนบท	68 (54.8)	54 (43.5)	2 (1.7)	2.53	0.53	มาก
8. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยลด การเคลื่อนย้ายแรงงานออกสู่ภาคชนบท	61 (49.1)	55 (44.4)	8 (6.5)	2.43	0.61	มาก
9. โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ช่วยให้ชุม ชนเกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น	78 (62.9)	41 (33.1)	5 (4.0)	2.59	0.57	มาก
10. โดยภาพรวมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิต ภัณฑ์ช่วยในด้านเศรษฐกิจของกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร	72 (58.1)	45 (36.3)	7 (5.6)	2.52	0.60	มาก
เฉลี่ยทั้งหมด				2.50	0.45	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความคาดหวังของ
 ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และความรู้ ความเข้าใจใน
 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มี
 ต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปใน
 การวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ Statistical Package for the Social Sciences , SPSS/For Window
 เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม

	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6
Y	1.000	-.067	.235**	.058	-.110	-.288**	.135
X1		1.000	.089	.138	.033	-.060	-.117
X2			1.000	.197	.130	-.165	.102
X3				1.000	.256	-.106	.010
X4					1.000	.186	-.199
X5						1.000	-.246
X6							1.000

หมายเหตุ Y = ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่ง
 ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการ
 ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ

X1 = อายุของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

X2 = รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

X3 = การฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตรในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา

X4 = ตำแหน่งทางสังคม

X5 = การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้าน
 เกษตรกร

X6 = ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด กับ ตัวแปรตาม (Correlation matrix) ดังแสดงในตารางที่ 18 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า ส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำ ตามเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของนุปผา (ม.ป.พ.:148) จากตารางที่ 18 พบว่า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนนั้นไม่มีเลย เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หรือ .70 เลย และปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ X5 (การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร) และ X2 (รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตาม คือ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน โดยสรุป

ตัวแปร	R	R ²	R ² change	B	Beta	T
-การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	.288	.083	.083	-.251	-.257	-2.968**
-รายได้รวมของครัวเรือน	.345	.119	.036	6.144E-07	.192	2.223**
-ค่าคงที่				2.680		21.901

F 81.86***

จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังแสดงในตารางที่ 19 จากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 8.3 และรายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมาพิจารณา จะสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 11.9

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความคาดหวังของ
ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6$$

เมื่อ $Y =$ ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่ง
ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการ
ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ

$a =$ ค่าคงที่

$b_{1...6} =$ ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัว
แปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการ ได้คงที่แล้ว

$x_1 =$ อายุของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

$x_2 =$ รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

$x_3 =$ การฝึกอบรมด้านเคหะกิจเกษตร

$x_4 =$ ตำแหน่งทางสังคมของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

$x_5 =$ การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล

$x_6 =$ ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ซึ่งเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_2x_2 + b_5x_5$$

$$Y = 2.680 + 6.144E-07 (\text{รายได้รวมของครัวเรือน}) + (-.251)(\text{การได้รับคัดเลือก})$$

$$= 2.680 + 0.0000006144(\text{รายได้รวมของครัวเรือน}) - 0.251(\text{การได้รับคัดเลือก})$$

(0.000)

(0.085)

$$\text{หรือความคาดหวัง} = 2.680 + 0.0000006144(\text{รายได้รวมของครัวเรือน}) - 0.251(\text{การได้รับคัดเลือก})$$

$$R = .345, \quad R^2 = .119, \quad R^2_{\text{adj}} = .105, \quad \text{SEE} = 40.68$$

$$F = 81.86$$

ตามตารางที่ 19 แสดงว่าครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้รวมของครัว
เรือนมากจะมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มาก ส่วนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้วจะมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่ง
ผลิตภัณฑ์น้อย สามารถอธิบายความผันแปรของความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ได้ร้อยละ 11.9 (ดูค่าของ R^2)

เมื่อพิจารณาสมการถดถอยพหุแบบขั้นตอนอธิบายได้ว่า ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับ รายได้รวมของครัวเรือนของครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กล่าวคือ ครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้รวมของครัวเรือนมากจะมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มากกว่าครอบครัวประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีรายได้รวมของครัวเรือนน้อย อาจเป็นเพราะว่าการที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีรายได้รวมของครัวเรือนมาก จะมีความสามารถในการเงินเพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้ มีทุนในการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้เป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลจึงมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มาก

ความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับ การได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กล่าวคือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้วจะมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์น้อยกว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล อาจเป็นเพราะว่าเมื่อผลิตภัณฑ์ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้วจะทำให้ความพยายามในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ลดลง เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้ไปสู่เป้าหมายแล้วคือการได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลนั่นเอง หรืออาจมีความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเองสูง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด โดยไม่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐมากนักจึงอาจทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบลแล้วมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์น้อยก็เป็นได้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับความคาดหวังของ
 ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3
 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้าน
 เศรษฐกิจ

จากตารางที่ 20 แสดงว่าคะแนนความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อ
 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วย
 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ

ความคาดหวังด้านการส่งเสริมอาชีพ กับ ความคาดหวังด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์
 ให้คะแนนความคาดหวังต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ความคาดหวังด้านการส่งเสริมอาชีพ กับ ความคาดหวังด้านเศรษฐกิจ ให้คะแนนความ
 คาดหวังต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ความคาดหวังด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กับ ความคาดหวังด้านเศรษฐกิจ ให้
 คะแนนความคาดหวังต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สรุปได้ว่า ในด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่
 บ้านเกษตรกรมากกว่า ในด้านการส่งเสริมอาชีพ

ในด้านการส่งเสริมอาชีพ มีผลต่อความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมาก
 กว่า ในด้านเศรษฐกิจ

ในด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้าน
 เกษตรกรมากกว่า ในด้านเศรษฐกิจ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของความคาดหวังของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และด้านเศรษฐกิจ โดยการศึกษาความแปรปรวน (ANOVA)

ความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านการส่งเสริมอาชีพ	15.927	2.35
ด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์	18.117	2.46
ด้านเศรษฐกิจ	13.349	2.50

Degree of freedom = 2

Sum of Square = 161.371

Sig. at 0.001 level

จากตารางที่ 20 อธิบายได้ว่าประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือ มีความคาดหวังในด้านส่งเสริมอาชีพเป็นอันดับที่ 2 และ ในด้านเศรษฐกิจ เป็นอันดับที่ 3 ตามลำดับ

ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความคาดหวังต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในด้านการช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์มากที่สุด ในความคาดหวังทั้ง 3 ประการ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ว่าโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ยังมีความน่าเป็นห่วงเพราะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต้องการความพอใจของผู้บริโภค ส่วนการรณรงค์แบบขอให้ช่วยซื้ออาจทำได้ไม่นาน จึงต้องหาทางลดระดับความคาดหวังด้านนี้ลงมา เพื่อให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้องคิดช่วยตนเอง และมุ่งปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากขึ้น

ส่วนความคาดหวังที่รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมอาชีพนั้น ทางหน่วยงานของรัฐควรจะตอบสนองในด้านการส่งเสริมอาชีพให้มากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย สามารถเร่งช่วยได้อย่างเต็มที่ เพราะเป็นเรื่องที่ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้องการความรู้จากหน่วยงานของรัฐ ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคต่อไป

**ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประธานกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์**

ในการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้สอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด โดยประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้ความเห็นไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ปัญหาและอุปสรรค

1. ขาดความรู้ในการดำเนินงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมานั้นไม่ตรงตามมาตรฐานในเกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานของรัฐ(จำนวน37รายหรือร้อยละ29.84)
2. ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังไม่เข้าใจในการดำเนินงานในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์(จำนวน 26 ราย หรือร้อยละ 20.97)
3. การสนับสนุนในเรื่องของเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานจากรัฐบาลนั้นยังมีน้อย (จำนวน 20 ราย หรือร้อยละ 16.13)
4. ขาดการรวมกลุ่มกันในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่มีการรวมตัวกันอย่างจริงจัง(จำนวน 15 ราย หรือร้อยละ 12.09)
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต(จำนวน 12 ราย หรือร้อยละ 9.68)
6. ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านซ้ำกันมาก จึงทำให้มีผู้จำหน่ายมาก และขายได้ราคาน้อย(จำนวน 9 ราย หรือร้อยละ 7.26)
7. เจ้าหน้าที่ในการติดตามงาน และประเมินผลโครงการมีน้อย(จำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 4.03)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ด้านการดำเนินงานในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ให้มากกว่านี้ เพื่อที่จะได้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อให้ตรงตามมาตรฐานของโครงการ
2. รัฐบาลน่าจะเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานให้มากกว่านี้
3. อยากให้ทางรัฐบาลจัดหาเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ให้ชาวบ้านมีงานทำ
4. รัฐบาลควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การผลิตให้มากกว่านี้
5. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลโครงการให้เพียงพอต่อการติดตามงานของกลุ่มแม่บ้านแต่ละกลุ่ม เพื่อทราบถึงปัญหา หาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปรับปรุงโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ต่อไป